

Sygn. akt V CNP 57/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie ze skargi M. P.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Okręgowego we W. z dnia 19 września 2013 r.,

w sprawie z powództwa M. P.

przeciwko P. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 kwietnia 2015 r.,

1) odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania;

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1200 zł (jeden tysiąc dwieście) tytułem kosztów postępowania wywołanego skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy we W. zmienił wyrok Sądu Rejonowego we W. z dnia 12 marca 2013 r., którym zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwoty 19 000,33 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14 września 2010 r. oraz kosztami procesu, w ten sposób, że oddalił powództwo.

Zgłoszone przez powoda roszczenie Sąd Okręgowy uznał za nieuzasadnione, ponieważ utracił on uprawnienia przewidziane rękojmią w odniesieniu do zakupionych elementów szklanych na podstawie art. 563 § 2 k.c. i roszczenie zwrotu ceny nie spełnia przesłanek przewidzianych w art. 560 § 2 k.c.

Powód powołał w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem zaskarżonego wyroku podstawę naruszenia prawa materialnego w odniesieniu do art. 471 k.c. w związku z art. 556 § 1 k.c. oraz art. 471 k.c. przez jego niezastosowanie. Wskazał, że wyrok ten jest niezgodny z art. 471 k.c. Stwierdził, że poniósł szkodę w wysokości 28 136,33 zł, która obejmuje roszczenie główne 19 000,33 zł oraz koszty postępowania w obu instancjach 9 136 zł. Zarzucił, że Sąd drugiej instancji, oceniając roszczenie powoda nie zastosował art. 471 k.c., chociaż na taką potrzebę wskazywała jego odpowiedź na apelację pozwanego.

Pozwany wniósł o odmówienie przyjęcia skargi jako oczywiście bezzasadnej albo o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia stanowi, zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., nadzwyczajny środek zaskarżenia szczególnego rodzaju, który służy kontroli legalności tego orzeczenia, w związku z możliwością ubiegania się o przyznanie od Skarbu Państwa odszkodowania za szkodę wyrządzoną wydaniem prawomocnego orzeczenia (art. 417¹ § 2 k.p.c.). Prowadzi ona nie tylko do stwierdzenia, czy doszło do obiektywnej bezprawności orzeczenia, lecz również do badania, czy jest ono niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo czy zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawnej. Podkreślenia wymaga, że chodzi tu o swoiste, autonomiczne rozumienie bezprawności jako przesłanki odpowiedzialności państwa za szkodę wyrządzoną orzeczeniem sądowym. W przypadku wykonywania władzy

dyskrecjonalnej niezbędny jest pewien margines błędu, którego popełnienie nie może rodzić tej odpowiedzialności, na co wskazał także Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 grudnia 2001 r., SK 18/00 (OTK 2001 r., nr 8, poz. 256).

Sędzia poruszający się na obszarze przyznanej mu swobody i nieprzekraczający jej granic, pozostający w zgodzie z własnym sumieniem, prawidłowo dobierający wzorce orzeczenia, działa w ramach porządku prawnego nawet wtedy, gdy wydane przez niego orzeczenie jest „obiektywnie” niezgodne z prawem. Tak pojmowana bezprawność, uwzględniająca podmiotowy, subiektywny element orzekania, zbliża się do pojęcia winy, jaką można przypisać sędziemu formułującemu kwestionowane orzeczenie, polegającej na rażącym i oczywistym naruszeniu prawa. Na niezgodność prawomocnego orzeczenia z prawem, tak rozumianą, wskazują również orzeczenia Sądu Najwyższego (por. wyroki: z dnia 31 marca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007 r., nr 1, poz. 17; z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007 r., nr 2, poz. 35; z dnia 13 maja 2009 r., IV CNP 122/08, niepubl.; z dnia 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08, niepubl.; z dnia 17 października 2012 r., I CNP 13/13, niepubl., postanowienia z dnia 14 kwietnia 2008 r., II BP 62/07, niepubl.; z dnia 28 czerwca 2011 r., II BU 2/11, niepubl.).

Celem wstępnej selekcji, w odniesieniu do tego rodzaju środka, przewidzianej w art. 424⁹ k.p.c., jest wyeliminowanie skarg oczywiście bezzasadnych, które bez konieczności wnikliwej analizy prawnej powinny być oddalone. Oczywista bezzasadność skargi jako kryterium dozwolonego wyłączenia oznacza, że objęte nią orzeczenie, w granicach zaskarżenia i w granicach podstaw (art. 424¹⁰ k.p.c.), nie budzi żadnych zastrzeżeń. Powołane podstawy skargi już przy pierwszej ich ocenie pokazują, że faktycznie nie ma możliwości ich uwzględnienia, ponieważ nie miały miejsca albo nie mogły mieć wpływu na kształt orzeczenia. Ocena taka powinna nasuwać się sama, bez konieczności szczególnego badania sprawy. Nie ma zatem potrzeby prowadzenia szerokiej analizy prawnej i dokonywania pogłębionego badania trafności zaskarżonego orzeczenia, w odniesieniu do zastosowania prawa i jego wykładni. Ocena zasadności skargi polega na antycypowaniu niejako roli sądu, który orzekałby co do istoty sprawy z powództwa skarżącego o wynagrodzenie szkody wyrządzonej wydaniem prawomocnego orzeczenia.

Analiza wniesionej skargi, w świetle jej podstaw i motywów kwestionowanego wyroku, wskazuje na to, że jest ona oczywiście bezzasadna. Dokonana przez Sąd Okręgowy ocena roszczenia powoda stanowi wynik rozumowania mieszczącego się w granicach dopuszczalnej interpretacji przepisów prawa materialnego, uwarunkowanej otwartością semantyczną terminów prawnych oraz istotą wykładni, obejmującą różne konteksty. Zgłoszone przez powoda roszczenie poddane zostało analizie na podstawie przepisów regulujących rękojmię za wady kupionego towaru. Trafnie wskazał skarżący, że nie została wyłączona możliwość dochodzenia roszczenia tak na podstawie rękojmi za wady i na zasadach ogólnych jako odszkodowania (art. 566 § 1 k.c.). Na istotne różnice pomiędzy tymi reżimami odpowiedzialności zwrócił uwagę Sąd Najwyższy także w przywołanym w skardze wyroku z dnia 25 sierpnia 2004 r., IV CK 601/13 (niepubl.). Nie można podzielić prezentowanego przez powoda stanowiska dotyczącego tożsamości podstawy faktycznej obu roszczeń, chociaż wynikają one z jednego zdarzenia. Poza sugestią w odpowiedzi na apelację, żądanie oceny roszczenia jako odszkodowania nie zostało zgłoszone. Nie było podstaw do uznania, że Sąd Okręgowy rozpoznając apelację pozwanego według regulacji przewidzianych dla roszczenia wynikającego z rękojmi za wady fizyczne towaru, wydał orzeczenie rażąco sprzeczne z art. 471 k.c., skoro przesłanki odpowiedzialności deliktowej nie były ani podnoszone, ani wykazane. Dokonanie wyboru sposobu ochrony prawnej kupującego należało do powoda.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 424⁹ k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania ze skargi wynika z zasady przewidzianej w art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c.